

Plenarinio posėdžio dokumentas

B9-0198/2023 }
B9-0199/2023 }
B9-0200/2023 }
B9-0203/2023 }
B9-0204/2023 } RC1

17.4.2023

BENDRAS PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas pagal Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 ir 4 dalis

keičiantis šiuos pasiūlymus dėl rezoliucijų:

B9-0198/2023 (PPE)
B9-0199/2023 (Renew)
B9-0200/2023 (S&D)
B9-0203/2023 (Verts/ALE)
B9-0204/2023 (ECR)

dėl iššūkių, su kuriais susiduria Moldovos Respublika
(2023/2595(RSP))

**Andrzej Halicki, Siegfried Mureșan, Michael Gahler, Rasa Juknevičienė,
Željana Zovko, David McAllister, Andrius Kubilius, Isabel Wiseler-Lima,
Traian Băsescu, Vladimír Bilčík, Ioan-Rareș Bogdan, Daniel Buda,
Cristian-Silviu Bușoi, Gheorghe Falcă, Sandra Kalniete, Arba Kokalari,
Andrey Kovatchev, David Lega, Miriam Lexmann, Antonio López-Istúriz
White, Marian-Jean Marinescu, Dan-Ștefan Motreanu, Gheorghe-Vlad
Nistor, Radosław Sikorski, Eugen Tomac, Loránt Vincze**
PPE frakcijos vardu

RC\1276909LT.docx

PE744.123v01-00 }
PE744.124v01-00 }
PE744.125v01-00 }
PE744.128v01-00 }
PE744.129v01-00 } RC1

Pedro Marques, Tonino Picula, Thijs Reuten, Juozas Olekas

S&D frakcijos vardu

Dragoş Tudorache, Dacian Cioloş, Petras Auštrevičius, Nicola Beer,

Vlad-Marius Botoş, Vlad Gheorghe, Bernard Guetta, Nathalie Loiseau,

Karen Melchior, Dragoş Pîslaru, Ramona Strugariu, Hilde Vautmans

RENEW frakcijos vardu

Viola von Cramon-Taubadel

Verts/ALE frakcijos vardu

Anna Fotyga, Angel Dzhambazki, Alexandr Vondra, Veronika

Vrecionová, Beata Mazurek, Bogdan Rzońca, Elżbieta Rafalska, Ryszard

Czarnecki, Elżbieta Kruk, Witold Jan Waszczykowski, Carlo Fidanza,

Beata Kempa, Joachim Stanisław Brudziński, Andželika Anna

Możdżanowska, Adam Bielan, Waldemar Tomaszewski, Jacek

Saryusz-Wolski, Anna Zalewska

ECR frakcijos vardu

Fabio Massimo Castaldo

Europos Parlamento rezoliucija dėl iššūkių, su kuriais susiduria Moldovos Respublika (2023/2595(RSP))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Moldovos Respublikos, Ukrainos ir Rusijos,
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Moldovos Respublikos asociacijos susitarimą¹, apimančią išsamią ir visapusišką laisvosios prekybos erdvę, kuris visapusiškai įsigaliojo 2016 m. liepos 1 d.,
 - atsižvelgdamas į 2022 m. kovo 3 d. Moldovos Respublikos pateiktą paraišką dėl narystės ES ir į tai, kad 2022 m. birželio 23 d. Europos Vadovų Taryba suteikė Moldovos Respublikai šalies kandidatės statusą, remdamasi teigiamu Komisijos vertinimu ir atsižvelgdama į Parlamento pareikštas nuomones,
 - atsižvelgdamas į 2022 m. birželio 17 d. Komisijos nuomonę dėl Moldovos Respublikos paraiškos dėl narystės Europos Sąjungoje (COM(2022)0406), 2022 m. birželio 24 d. Tarybos išvadas dėl Ukrainos, Moldovos Respublikos ir Sakartvelo paraiškų dėl narystės, 2023 m. vasario 1 d. Komisijos analitinę ataskaitą dėl Moldovos teisės aktų suderinimo su ES *acquis* (SWD(2023)0032) ir į 2023 m. vasario 6 d. Komisijos Asociacijos susitarimo su Moldovos Respublika įgyvendinimo ataskaitą (SWD(2023)0041),
 - atsižvelgdamas į 2023 m. kovo 23 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas,
 - atsižvelgdamas į bendrą pareiškimą po 7-ojo ES ir Moldovos asociacijos tarybos posėdžio 2023 m. vasario 7 d. ir į 2023 m. kovo 23 d. 13-ojo ES ir Moldovos parlamentinio asociacijos komiteto galutinį pareiškimą,
 - atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Chartiją, Helsinkio baigiamąjį aktą ir į Paryžiaus chartiją dėl naujos Europos,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 ir 4 dalis,
- A. kadangi Moldovos Respublika pasmerkė Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą nuo pat jo pradžios ir remia teritorinį Ukrainos vientisumą; kadangi Moldovos Respublika neproporcingai nukentėjo dėl karo, nes jai teko reaguoti į daugiau kaip 700000 Ukrainos pabėgėlių antplūdį – proporcingai daugiau nei bet kuriai kitai šaliai, – iš kurių daugiau kaip 100000 tebėra šalyje, o Moldovos ekonomika labai nukentėjo dėl prarastos prekybos, sumažėjusių užsienio investicijų ir padidėjusių energijos bei transporto kainų; kadangi Rusijos Federacija, bendradarbiaudama su Rusijos remiamais vidaus subjektais, paskatino ir pasinaudojo dėl to atsiradusiu ekonominiu netikrumu, siekdama panaikinti

¹ OL L 260, 2014 8 30, p. 4.
RC\1276909LT.docx

Moldovos vyriausybės proeuropietiškos politikos teisėtumą ir skatindama opoziciją;

- B. kadangi Rusija savo dujų eksportu naudojosi kaip priemone Moldovos vyriausybei spausti, be kita ko, jos proeuropietiškos orientacijos klausimu, 2021 m. ir 2022 m. dirbtinai sukurdama dujų pasiūlos krizę; kadangi tai, kad Rusija naudoja energiją kaip ginklą, dar labiau atskleidė Moldovos energetikos sektoriaus pažeidžiamumą, o šalies jungtys su ES dujų ir elektros energijos rinkomis ir mechanizmais padėjo jai įveikti krizę; kadangi dėl aukštų energijos kainų infliacija padidėjo iki 30 proc., o Moldovos ekonominės veiklos rezultatai 2022 m. realiai sumažėjo 5,9 proc., palyginti su praėjusiais metais; kadangi, nepaisant to, kad Moldovos Respublika diversifikavo gamtinių dujų tiekimą, atsisakydama teikimo iš Rusijos, jos elektros energijos tiekimas išlieka didžiąja dalimi priklausomas nuo Padniestrės regione esančios ir Rusijai priklausančios Kučurhano elektrinės;
- C. kadangi XX a. dešimtojo dešimtmečio pradžioje Rusija buvo tiesioginė Padniestrės karo prieš Moldovos valstybę dalyvė ir nuo tada toliau finansiškai remia atsiskyrusį Padniestrės regioną, kur iki šiol neteisėtai dislokuota apie 1500 Rusijos karių; kadangi 2018 m. birželio 22 d. JT Generalinė Asamblėja paragino Rusijos Federaciją besąlygiškai ir nedelsiant užbaigti tvarkingą savo pajėgų ir ginkluotės išvedimą iš Moldovos Respublikos teritorijos; kadangi Padniestrės regione prie Ukrainos ir Moldovos sienos esančiame Kobasnos šaudmenų sandėlyje yra apie 22 000 tonų sovietinio laikotarpio šaudmenų ir karinės įrangos, kuriuos saugo Rusijos pajėgų operatyvinė grupė; kadangi, nepaisydama 1999 m. ir vėl 2021 m. priimtų įsipareigojimų, Rusijos Federacija nesunaikino šios ginkluotės ir neišvedė jos neteisėtai dislokuotų karinių pajėgų;
- D. kadangi 2023 m. vasario 21 d. Rusijos Federacijos prezidentas Vladimiras Putinas atšaukė savo 2012 m. gegužės 7 d. dekretą dėl Rusijos Federacijos užsienio politikos įgyvendinimo priemonių, kuriuo, be kita ko, Rusija įpareigojama ieškoti būdų išspręsti separatistų klausimą „vadovaujantis pagarba Moldovos Respublikos suverenumui, teritoriniam vientisumui ir neutraliam statusui nustatant specialų Padniestrės statusą“;
- E. kadangi Rusijos Federacija naudojosi provokacijomis, dezinformacija, kibernetiniais išpuoliais ir kitomis hibridinėmis priemonėmis siekdama pakenkti Moldovos Respublikos stabilumui ir suverenumui; kadangi per pastaruosius keletą metų Moldovos Respublika susidūrė su intensyvesne dezinformacija iš Rusijos bei prorusiškų šaltinių ir žiniasklaidos priemonių; kadangi Rusijos ardomąja veikla Moldovos informacinėje erdvėje taip pat siekiama sumažinti plačiai paplitusią visuomenės paramą laikinai perkeltiems ukrainiečiams ir Europos Sąjungai, suvaržyti Ukrainos pajėgas prie pietinės sienos ir destabilizuoti padėtį; kadangi numatytos kitos aktyvios Rusijos numatytos priemonės apima priedangos organizacijų, kurios veikia kaip NVO ir kultūros centrai, steigimą ir rėmimą, patikimų prorusiškų politinių ir visuomeninių apygardų steigimą ir Moldovos Respublikos priklausomybę nuo Rusijos angliavandenilių atkūrimą, taip pat veiksmų, kurie galėtų sukelti ginkluotą eskalavimą okupuotame Moldovos Respublikos Padniestrės regione, įgyvendinimą; kadangi Rusijos pareigūnai ne kartą melagingai teigė, kad rusakalbiai Moldovos Respublikos gyventojai patiria spaudimą;

- F. kadangi Rusijos raketos, paleistos į Ukrainą, keletą kartų skrido virš Moldovos Respublikos teritorijos, kas akivaizdžiai pažeidžia Moldovos suverenitetą, ir kadangi keletą kartų Rusijos raketų nuolaužos nukrito Moldovos teritorijoje, padarydamos žalą ir keldamos grėsmę civilių gyventojų gyvybėms; kadangi Moldovos oro erdvės stebėjimui ir gynybai skubiai reikia investicijų ir modernizavimo, o Moldovos vyriausybė paprašė savo Vakarų partnerių aprūpinti priešlėktuvinės gynybos sistemomis;
- G. kadangi 2023 m. vasario 9 d. Ukrainos prezidentas Volodymyras Zelenskis informavo Europos Vadovų Tarybą, kad Ukraina perėmė Rusijos slaptųjų tarnybų planą sunaikinti Moldovos Respublikos demokratinę sistemą ir perimti šalies kontrolę; kadangi vėliau tai patvirtino Moldovos Respublikos prezidentė Maja Sandu (rumun. Maia Sandu) – ji pareiškė, jog šalis gavo žvalgybinių duomenų, iš kurių matyti, kad Rusija kėsinosi prievarta nuversti proeuropietišką šalies vadovybę;
- H. kadangi Rusija, siekdama destabilizuoti politinę padėtį šalyje, naudojami šalies vidaus, prorusiškais oligarchais ir politinėmis jėgomis, pvz., partija Šor; kadangi pranešama, kad I. Šoro partija aktyviai verbavo, organizavo logistiką ir piktnaudžiavo pažeidžiama piliečių ekonomine padėtimi, teikdama finansines paskatas dalyvauti antivyriausybiniuose protestuose nuo 2022 m. rugpjūčio mėn.; kadangi partijos Šor lyderis Ilan Šor 2019 m. pabėgo iš Moldovos Respublikos po to, kai buvo nuteistas už pinigų plovimą ir darbdavio turto pasisavinimą per bankų sukčiavimo skandalą, per kurį iš Moldovos bankų sistemos buvo išpumpuota 1 mlrd. USD atitinkanti suma; kadangi 2023 m. balandžio 13 d. Kišiniovo apeliacinis teismas nuteisė Ilaną Šorą 15 metų kalėti dėl korupcijos bankų sukčiavimo byloje; kadangi Moldovos prokurorai siekia šio asmens ekstradicijos iš Izraelio ir nuteisė jo partiją už neteisėto finansavimo gavimą;
- I. kadangi Moldovos vyriausybė paragino ES nustatyti sankcijas bėgliui oligarchui Ilanui Šorui, kurį ji kaltina padėjus Rusijai vykdyti prieš Kišiniovo vyriausybę nukreiptą hibridinį karą kurstant socialinius neramumus; kadangi Jungtinės Valstijos ir Jungtinė Karalystė paskelbė sankcijas oligarchams Ilanui Šorui ir Vladimirui Plahotniukui už dalyvavimą 1 mlrd. USD vertės bankų sukčiavimo schemoje ir kitose neteisėtose schemose;
- J. kadangi Moldovos Respublikos demokratija pademonstravo savo atsparumą Rusijos dezinformacijos ir propagandos akivaizdoje per neseniai įvykusį vyriausybės pasikeitimą, nepaisant padidėjusios Rusijos vykdomos ir Rusijos remiamos ardomosios veiklos; kadangi, nepaisant visų šių destabilizavimo bandymų, Moldovos žmonės ir vadovybė tebėra ryžtingai nusiteikę eiti savo pasirinktu proeuropietišku keliu;
- K. kadangi 2022 m. kovo 3 d. Moldovos Respublika pateikė paraišką stoti į ES, taip paliudydama Moldovos valdžios institucijų ir piliečių ryžtą labiau integruotis į Europą; kadangi Moldovos Respublika dabar yra šalis kandidatė stoti į ES;
- L. kadangi Moldovos Respublikos vyriausybė pradėjo plataus užmojo politinių, teisminių ir institucinių reformų procesą ir pademonstravo savo pasiryžimą įgyvendinti Komisijos nuomonėje išvardytus devynis veiksmus, kad būtų įvykdytos sąlygos stojimo deryboms pradėti; kadangi Moldovos vyriausybės esamų susitarimų įgyvendinimas rodo jos

įsipareigojimą glaudžiau bendradarbiauti su Sąjunga ir integruotis į ją; kadangi narystė ES išlieka pasiekimais grindžiamas procesas, kuris priklauso nuo nustatytų kriterijų ir sąlygų įgyvendinimo;

- M. kadangi Moldovos Respublika yra artima ir vertinga ES partnerė, o ES ir Moldovos santykiai per pastaruosius metus suaktyvėjo ir yra grindžiami abipusiu įsipareigojimu stiprinti politinę asociaciją ir gilinti ekonominę integraciją; kadangi 2022 m. gruodžio 13 d. Tarybos išvadose dėl plėtros bei stabilizacijos ir asociacijos proceso pabrėžiamas tolesnis ES sektorinio bendradarbiavimo su Moldova gilinimas ir jos integracija į ES bendrąją rinką; kadangi ES ir jos valstybės narės suteikė Moldovos Respublikai reikšmingą politinę, ekonominę ir humanitarinę paramą ir aktyviai įsitraukė skatinant teisinės valstybės principo laikymąsi, demokratiją ir reformas šalyje; kadangi 2023 m. kovo 23 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose dar kartą patvirtintas ES ryžtas toliau teikti Moldovos Respublikai visą reikiamą paramą, o Komisijai pavedama iki kito Europos Vadovų Tarybos susitikimo pristatyti paramos priemonių rinkinį; kadangi visapusiškas, plataus užmojo paramos priemonių rinkinys būtinas siekiant atsverti destabilizuojančius išorės veikėjų veiksmus ir išlaikyti šalies stojimo į ES trajektoriją;
- N. kadangi Sąjunga Moldovos Respublikai nuo 2021 m. spalio mėn. suteikė 1,09 mlrd. EUR paskolų ir dotacijų, skirtų jos atsparumui stiprinti, įskaitant paramą biudžetui, makrofinansinę paramą, humanitarinę pagalbą ir paramą pagal Sąjungos civilinės saugos mechanizmą ir Moldovos paramos platformą; kadangi antroji 105 mln. EUR makrofinansinės paramos įmoka, kuri buvo pažadėta 2022 m. lapkričio mėn., dar nesumokėta; kadangi 2021 m. Taryba patvirtino 7 mln. EUR vertės pagalbos priemones, o 2022 m. – papildomą 40 mln. EUR vertės neletalinę karinę paramą pagal Europos taikos priemonę (ETP); kadangi ES pasienio pagalbos misija (EUBAM) remiamos Moldovos Respublikos ir Ukrainos pastangos veiksmingai valdyti savo bendrą sieną;
- O. kadangi Moldovos Respublika surengs kitą Europos politinės bendrijos aukščiausiojo lygio susitikimą Kišiniove ir taip pademonstruos savo plataus užmojo ir ryžtingą proeuropietišką poziciją;
- P. kadangi Moldovos Respublika įveikė dideles logistines kliūtis prie savo sienos su Ukraina nusiųsdama papildomus specializuotus sienos apsaugos darbuotojus;
- 1. šiuo sunkiu laikotarpiu solidarizuojasi su Moldovos Respublikos žmonėmis ir pakartoja, kad tvirtai remia Moldovos Respublikos nepriklausomybę, suverenitetą ir teritorinį vientisumą; griežtai smerkia pakartotinius Rusijos bandymus destabilizuoti Moldovos Respubliką, jos vyriausybę ir visuomenę, įskaitant naudojimąsi hibridinėmis priemonėmis, energijos tiekimo naudojimą kaip ginklą, pasikartojančius oro erdvės pažeidimus, dezinformacijos kampanijas ir surežisuotus protestus, taip pat grasinimą panaudoti jėgą; ragina Rusijos valdžios institucijas gerbti Moldovos Respublikos nepriklausomybę, suverenumą ir teritorinį vientisumą, nutraukti provokacijas ir bandymus destabilizuoti šalį, išvesti savo karines pajėgas iš Moldovos Respublikos Padniestrės regiono, užtikrinti, kad, prižiūrint tarptautinėms organizacijoms, būtų nedelsiant išvežta ir visiškai sunaikinta visa Kobasnos sandėlyje laikoma amunicija ir

iranga, ir paremti taikų ir tvarų Padniestrės konflikto sprendimą laikantis tarptautinės teisės principų ir paisant tarptautiniu lygmeniu pripažintų Moldovos Respublikos sienų;

2. ragina ES ir jos valstybes nares atidžiai stebėti padėtį Moldovos Respublikoje ir imtis veiksmų siekiant pasipriešinti Rusijos Federacijos naudojamoms hibridinėms priemonėms; ragina ES padidinti paramą Moldovos Respublikai, be kita ko, suteikiant jai daugiau techninių išteklių, finansinės paramos ir praktinės patirties kovos su dezinformacija, kibernetiniais išpuoliais ir kitais hibridiniais išpuoliais srityje; ragina Komisiją ir Europos išorės veiksmų tarnybą (EIVT) pagerinti strateginę komunikaciją apie ES Moldovos Respublikoje; ragina Komisiją ir valstybes nares toliau remti Moldovos Respublikos žiniasklaidos nepriklausomumą ir pastangas didinti visos visuomenės gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis ir ugdyti kritinės analizės įgūdžius, kad būtų galima pagerinti gyventojų gebėjimą atpažinti dezinformaciją;
3. palankiai vertina prezidentės Maios Sandu lyderystę ir politinę drąsą, taip pat Moldovos valdžios institucijų ryžtą ir atsakomybę atskleidžiant ir atremiant Rusijos remiamus bandymus destabilizuoti vyriausybę; ragina Tarybą, Komisiją ir EIVT nuodugniai įvertinti esamas paramos priemones, atsižvelgiant į padidėjusį pavojų Moldovos Respublikos saugumui ir poreikį stiprinti Moldovos valstybinių institucijų, ginkluotųjų pajėgų ir visuomenės atsparumą išorės bandymams jas destabilizuoti ir vykdyti provokacijas; palankiai vertina pirmininkaujančios Švedijos pasiūlymą įsteigti civilinę bendros užsienio ir saugumo politikos misiją Moldovoje (Europos Sąjungos partnerystės misiją Moldovoje (EUPM Moldova)), kad būtų teikiama parama kovojant su dezinformacija, kibernetinėmis ir hibridinėmis grėsmėmis; ragina valstybes nares įsteigti ir sparčiai pradėti plataus užmojo ES bendros saugumo ir gynybos politikos civilinę patariamąją misiją ir todėl teikti pirmenybę misijos patvirtinimui 2023 m. gegužės 22 d. Užsienio reikalų tarybos posėdyje, tinkamai aprūpinti šią misiją ir ją finansuoti;
4. ragina Komisiją ir EIVT toliau stiprinti bendradarbiavimą su Moldovos Respublika siekiant didinti šalies atsparumą hibridinėms grėsmėms, be kita ko, kartu kuriant strategiją, kuria būtų užtikrinta sąžininga ir saugi 2023 m. vietos rinkimų, 2024 m. prezidento rinkimų ir 2025 m. parlamento rinkimų aplinka, ir remti žurnalistų ir pilietinės visuomenės organizacijų darbą, siekiant kovoti su dezinformacija; ragina Komisiją ir Moldovos valdžios institucijas stiprinti strateginę komunikaciją su Moldovos gyventojais, įskaitant Moldovos Respublikos Padniestrės regioną; be to, ragina socialinių tinklų platformas parengti, pritaikyti ir įgyvendinti konkrečias interneto turinio moderavimo priemones, kuriomis būtų atsižvelgiama į dezinformacijos Moldovos Respublikoje aplinkybes;
5. teigiamai vertina tai, kad Moldovos valdžios institucijos aiškiai pasmerkė Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą, ir palankiai vertina vyriausybės išsipareigojimą prisijungti prie ES ribojamųjų priemonių Rusijos atžvilgiu; ragina Komisiją padėti Moldovai įgyvendinti šias sankcijas ir teikti paramą siekiant sušvelninti bet kokius neigiamus padarinius; palankiai vertina nuolatinį Moldovos Respublikos solidarumą su Ukrainos pabėgėliais vykstant Rusijos agresijos karui ir neseniai priimtą Moldovos sprendimą suteikti jiems laikinąją apsaugą, atsižvelgiant į atitinkamus ES teisės aktus; ragina

Komisiją toliau teikti humanitarinę pagalbą per ES civilinės saugos mechanizmą, sienų valdymo paramą per Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrą (FRONTEX) ir perkeltą EUBAM, taip pat prireikus remti asmenų perkėlimą į ES valstybes nares pasinaudojant solidarumo platforma; pakartoja savo raginimą Komisijai ir Moldovos valdžios institucijoms atsižvelgti į specialius šiuo metu Moldovoje esančių pabėgėlių vaikų iš Ukrainos poreikius ir parengti paramos programas pabėgėlėms moterims, ypač toms, kurioms reikia specializuotos paramos, skirtos nukentėjusioms nuo smurto dėl lyties, ir užtikrinti galimybę naudotis lytinės ir reprodukcinės sveikatos paslaugomis;

6. pabrėžia Moldovos Respublikos, kaip regioninio saugumo užtikrintojos, vaidmenį, ypač nuo Rusijos plataus masto invazijos į Ukrainą pradžios; palankiai vertina tai, kad 2022 m. padidinta Europos taikos priemonės parama Moldovos Respublikai, siekiant padėti modernizuoti Moldovos ginkluotąsias pajėgas; ragina valstybes nares padidinti įnašus, kuriuos Moldovos Respublika gauna pagal Europos taikos priemonę, t. y. skirti ilgesnio laikotarpio ir prognozuojamus metinius asignavimus, kuriais, be kita ko, Moldovai būtų sudarytos sąlygos pagerinti savo oro erdvės stebėjimo ir oro gynybos galimybes ir taip būtų padidintas ES saugumas prie ES sienų;
7. pritaria tolesniam darbui vykdant aukšto lygio politinį ir saugumo dialogą tarp ES ir Moldovos Respublikos, siekiant sustiprinti bendradarbiavimą užsienio ir saugumo politikos srityje, kelti svarbius regiono saugumo ir stabilumo klausimus ir diskutuoti dėl glaudaus koordinavimo galimybių ir veiksmingų pagalbos ir paramos priemonių; palankiai vertina Moldovos Respublikos dalyvavimą ES mokymo misijoje Malyje ir jos ketinimą prisidėti prie ES mokymo misijos Somalyje ir EUFOR ALTHEA Bosnijoje ir Hercegovinoje, taip pat ketinimą intensyviau bendradarbiauti kovojant su hibridinėmis grėsmėmis;
8. ragina ES ir jos valstybes nares išplėsti ES visuotinio sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimo taikymo sritį, į ją kaip baudžiamą nusikalstamą veiką įtraukiant korupcijos veiksmus, kurie kenkia šalies saugumui, stabilumui, konstitucinei tvarkai ir demokratinėms institucijoms; ragina ES ir jos valstybes nares nedelsiant nustatyti sankcijas tiems, kurie bando destabilizuoti Moldovos Respubliką, pakenkti jos saugumui, stabilumui ir konstitucinei tvarkai arba korumpuoti jos politines ir ekonomines institucijas; atsižvelgdamas į tai, ragina ES asmeniškai taikyti sankcijas besislapstantiems oligarchams Ilanui Šorui ir Vladimirui Plahotniucui ir prireikus taikyti sankcijas jų įmonėms ir politinėms organizacijoms; ragina atitinkamas juos priimančias valstybes ir teritorijas išduoti Ilaną Šorą ir Vladimirą Plahotniucą, kad jie būtų teisiami teismo procese Moldovos Respublikoje;
9. dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą siekti Moldovos Respublikos narystės Europos Sąjungoje; mano, kad tai būtų geostrateginė investicija į vieningą ir stiprią Europą; pripažįsta vyriausybės pažangą vykdant reformas ir derinant teisės aktus su ES *acquis* ir ragina ją paspartinti darbą siekiant visapusiškai ir veiksmingai įgyvendinti asociacijos susitarimą ir išsamią ir visapusišką laisvosios prekybos erdvę; ragina ES ir valstybių narių vadovus toliau investuoti į politinį dialogą su Moldovos Respublika ir apsilankyti šalyje – taip, be kita ko, parodydami ES įsipareigojimą siekti europinės Moldovos ateities; ragina Komisiją Moldovos Respublikai nustatytus devynis artėjimo narystės ES link

veiksmus susieti su aiškiais, išmatuojamais ir nuosekliais kriterijais ir rodikliais;

10. palankiai vertina dideles Moldovos valdžios institucijų pastangas įgyvendinti reformų darbotvarkę ir jų pasiryžimą įvykdyti Komisijos nuomonėje nurodytus devynis veiksmus siekiant pažangos stojimo į ES procese, nepaisant Rusijos daromo spaudimo Moldovai ir krizės, kurią sukėlė Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą; ragina Moldovos Respubliką toliau ryžtingai įgyvendinti reformų darbotvarkę siekiant demokratijos ir teisinės valstybės; ragina vyriausybę bendradarbiauti su visais suinteresuotaisiais subjektais siekiant pagal ES ir Venecijos komisijos rekomendacijas įgyvendinti visapusišką, tvarią ir visa apimančią teisingumo ir kovos su korupcija reformą; palankiai vertina ryžtingus vyriausybės veiksmus siekiant pagerinti teisminių institucijų veikimą, įskaitant pažangą, padarytą naujų Aukščiausiosios magistratų tarybos ir Aukščiausiosios prokurorų tarybos narių išankstinio tikrinimo procedūros klausimu; ragina visus susijusius subjektus, visų pirma Generalinę teisėjų asamblėją, užtikrinti, kad likusios Aukščiausiosios magistratų tarybos pareigybės būtų greitai užpildytos laikantis aukštų jos narių sąžiningumo standartų; palankiai vertina priemonės, kurių imtasi kovos su korupcija srityje, pvz., teisės aktų dėl teismo proceso *in absentia* įgyvendinimą ir baudžiamojo persekiojimo pažangą keliose didelio atgarsio sulaukusiose kovos su korupcija bylose arba bylose, susijusiose su 1 mlrd. JAV dolerių vertės sukčiavimu bankuose; ragina Moldovos valdžios institucijas ir toliau dėti bei stiprinti pastangas kovoti su korupcija, visų pirma aiškiau nustatant specializuotų šalies kovos su korupcija institucijų įgaliojimus ir sustiprinant Nacionalinio kovos su korupcija centro bei Nacionalinės profesinio sąžiningumo tarnybos veiklos veiksmingumą; primena, kad svarbu sukurti patikimą baudžiamojo persekiojimo ir nuosprendžių už korupciją registrą, remiantis aktyviais ir veiksmingais tyrimais – tai turėtų būti didžiausias prioritetas;
11. ragina Moldovą dėti pastangas kovoti su organizuotu ir sunkių formų tarptautiniu ir tarpvalstybiniu nusikalstamumu; ragina Komisiją didinti pagalbą Moldovos teisėsaugos institucijoms, kad jos galėtų užkirsti šių rūšių nusikalstamumui; palankiai vertina glaudesnę Moldovos Respublikos bendradarbiavimą su Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra (Europolu), Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūra (CEPOL) ir FRONTEX ir ragina Komisiją ir Tarybą stiprinti šių institucijų pajėgumus Moldovoje; palankiai vertina glaudų bendradarbiavimą naudojantis ES paramos vidaus saugumui ir sienų valdymui centru Moldovoje ir ragina stiprinti ES paramos centrą, be kita ko, paskiriant ir išlaikant kontaktinius punktus atitinkamose ES institucijose ir teikiant papildomą ES finansinę paramą centro operacijų veiklai; ragina ES ir jos valstybes nares didinti savo paramą Moldovos vidaus reikalų ministerijai ir gerinti bendradarbiavimą su Moldova Respublika keičiantis įslaptinta informacija;
12. palankiai vertina Moldovos Respublikos įsipareigojimą dėti daugiau pastangų, kad būtų laikomasi Komisijos nuomonėje nurodyto oligarchijos reiškinių naikinimo reikalavimo; palankiai vertina įstatymo dėl oligarchijos naikinimo projektą, teisės aktus dėl žiniasklaidos nuosavybės ir tai, kad priimta nauja 2022–2030 m. valstybės turto, valstybės įmonių ir valstybės kapitalo subjektų valdymo strategija; vis dėlto primygtinai ragina valdžios institucijas atsižvelgti į Venecijos komisijos rekomendacijas laikytis sisteminio požiūrio, siekiant stiprinti institucijas ir teisės aktus, susijusius su

monopolijos prevencija, konkurencijos politika, politinėmis partijomis, rinkimais, mokesčiais ir kova su korupcija ir pinigų plovimu; ragina Europos Komisiją paaiškinti oligarchijos naikinimo procesą, aprašytą devyniuose veiksmuose;

13. pakartoja savo raginimą išplėtoti novatorišką, tarpusavyje papildančią ir lanksčią asociacijos susitarimo įgyvendinimo ir derybų dėl narystės proceso sąveiką, kad Moldovos Respublika galėtų laipsniškai integruotis į ES bendrąją rinką, – visa tai turi būti grindžiama prioritetinių veiksmų planu ir atitinkamomis sektorinėmis programomis bei sąlygų naudotis reikiama ES fondais sudarymu, kad Moldovos piliečiai jau proceso metu, o ne tik jam pasibaigus, galėtų naudotis narystės teikiamais privalumais;
14. pažymi, kad svarbu paspartinti šalyje vykdomas reformas siekiant pagerinti gyventojų, ypač labiau pažeidžiamų grupių ir regionų, gyvenimo lygį ir suteikti jaunesniajai kartai patrauklias gyvenimo ir darbo šioje šalyje perspektyvas; taip pat primena, kad Moldova turi laikytis savo įsipareigojimų didinti lyčių lygybę ir kovoti su smurtu prieš moteris, kaip pažymėta Komisijos nuomonėje, kurioje nurodyti devyni veiksmai;
15. laukia Komisijos vertinimo, kaip Moldovos Respublika įgyvendina 2022 m. birželio 17 d. Komisijos nuomonėje nurodytus devynis veiksmus – tai yra 2023 m. plėtros dokumentų rinkinio dalis; į tai atsižvelgdamas, ragina Komisiją ir Europos Vadovų Tarybą, jei devyni veiksmai bus įgyvendinti, iki 2023 m. pabaigos pradėti derybas dėl stojimo į ES;
16. ragina ES ir jos valstybes nares remti Moldovos Respublikos integraciją įtraukiant šalį į ES programas, priemones ir agentūrų veiklą, pvz., ES bendrosios rinkos programą, Skaitmeninės Europos programą, ES civilinės saugos mechanizmą, Europos aplinkos agentūrą, Europos infrastruktūros tinklų priemonę, Europos gynybos agentūrą, Europos elektroninių ryšių reguliuotojų instituciją (BEREC), „DiscoverEU“, Užimtumo ir socialinių inovacijų programą ir kitas, taip pat didinti Moldovos Respublikos dalyvavimą programose, prie kurių ji jau prisijungė, pvz., „Erasmus Mundus“;
17. ragina ES ir jos valstybes nares ir toliau teikti Moldovos Respublikai politinę, ekonominę ir humanitarinę paramą, be kita ko, per 2022 m. įsteigtą paramos Moldovai platformą, ir šalyje propaguoti teisinę valstybę, demokratiją ir reformas; ragina ES ir jos valstybes nares padidinti finansinę ir techninę paramą, kad būtų užtikrintas greitas ir veiksmingas Moldovos Respublikos integracijos į ES procesas, ir ragina teikti Moldovos Respublikai finansinę paramą, visų pirma kaip paramą biudžetui; ragina iki Tarybos susitikimų ir po jų Moldovos Respublikai pateikti politinius informacinius pranešimus, kaip dabar daroma Vakarų Balkanų šalių atveju;
18. pripažįsta visapusiško ES paramos paketo, pagal kurį nuo 2021 m. spalio mėn. sutelkta daugiau kaip 1,09 mlrd. EUR paskolų ir dotacijų Moldovos atsparumui didinti, svarbą; teigiamai vertina tai, kad 2023 m. balandžio 5 d. Komisija išmokėjo 10 mln. EUR dotaciją, įeinančią į Moldovos Respublikai šiuo metu teikiamos makrofinansinės paramos, kurios bendra vertė siekia 150 mln. EUR, antrąją dalį, ir tikisi, kad visa antroji dalis bus nedelsiant išmokėta; tikisi, kad 2023 m. gegužės mėn. pradžioje paskolų pavidalu bus išmokėta dar 40 mln. EUR; ragina Komisiją greitai išmokėti 105 mln. EUR 2022 m. lapkričio mėn. paskelbtos paramos biudžetui, kad būtų

sustiprintos Moldovos makroekonominio ir finansinio stabilizavimo pastangos; palankiai vertina tai, kad Komisija pasiūlė papildoma 145 mln. EUR suma padidinti makrofinansinę paramą, ir patvirtina, jog yra pasirengęs paremti šią priemonę; ragina sparčiai priimti pasiūlymą, kad būtų galima lėšas išmokėti 2023 m;

19. ragina Komisiją ne vėliau kaip 2023 m. birželio 29 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimui parengti paramos Moldovos Respublikai paketą, kurio paprašė Europos Vadovų Taryba 2023 m. kovo 23 d., kad būtų sustiprintas šalies atsparumas, saugumas, ekonomika ir energijos tiekimas ir remiamas šalies narystės ES siekis;
20. pabrėžia, kad svarbu kuo anksčiau suteikti Moldovos Respublikai galimybę pasinaudoti ES pasirengimo narystei finansinėmis priemonėmis; ragina Komisiją kuo greičiau pateikti pasiūlymą atitinkamai persvarstyti PNPP III reglamentą², įskaitant pasiūlymą pakankamai padidinti bendrą PNPP III biudžetą; pažymi, kad svarbu užtikrinti ES programų ir papildomų išteklių, kuriuos teikia ES ir tarptautinės finansų įstaigos, valstybės narės ir kiti paramos teikėjai, sinergiją;
21. palankiai vertina laikinas liberalizavimo priemonės, kuriomis siekiama paremti Moldovos Respublikos ekonomiką suteikiant metines neapmuitinamas tarifines kvotas, kad būtų sumažintas Moldovos Respublikos eksporto rinkų Rusijoje, Baltarusijoje ir Ukrainoje praradimo poveikis; ragina ES sparčiai imtis reikšmingų veiksmų siekiant nuolatinio tarifinių kvotų liberalizavimo, kad būtų užtikrintas prognozuojamumas ir būtų padidintas vidutinio laikotarpio ir ilgalaikis Moldovos patrauklumas investuotojams, kaip prašo Moldovos vyriausybė; atkreipia dėmesį į tai, kad, žemės ūkiui esant vienam iš pagrindinių Moldovos Respublikos ūkio sektorių, sykiu su minėtomis priemonėmis taip pat turėtų būti teikiama parama Moldovos žemės ūkio gamybos tvarumui stiprinti; ragina ES, atsižvelgiant į Moldovos Respublikos mažos ekonomikos struktūrą ir remiantis teigiamais audito vertinimais, taip pat leisti Moldovos gyvūninių produktų importą ir įtraukti Moldovos ūkininkus į kompensavimo mechanizmą, skirtą nuo karo Ukrainoje sukeltų rinkos sutrikimų nukentėjusiems gamintojams;
22. smerkia Rusijos tebetęsiamą šantažą energetikos srityje ir reiškia paramą Moldovos Respublikos pastangoms didinti savo energetinį saugumą įvairinant tiekimo šaltinius, mažinant vartojimą ir perkant energiją Europos rinkoje, plėtojant jungčių infrastruktūrą (pvz., Isaccea-Vulcănești ir Suceava-Bălți aukštos įtampos elektros linijas), taip pat Moldovos piliečių apsaugą įgyvendinant kompensavimo pažeidžiamiausioms grupėms planą, panaudojant Energetinio pažeidžiamumo fondą; ragina ES ir jos valstybes nars toliau remti Moldovos Respubliką siekiant energetinės nepriklausomybės, be kita ko, didinant jos energijos gamybos pajėgumus, jungtis, įvairinimą, pritraukiant investicijas į atsinaujinančiuosius energijos išteklius ir energijos vartojimo efektyvumą, sykiu užtikrinant aplinkosauginį tvarumą ir siekiant anglies dioksido poveikio neutralumo, laikantis Moldovos strateginių prioritetų; primygtinai ragina ES pasinaudoti neatidėliotinos pagalbos finansavimu siekiant gerinti Moldovos Respublikos prijungimą

² 2021 m. rugsėjo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1529, kuriuo nustatoma Pasirengimo narystei paramos priemonė (PNPP III). OL L 330, 2021 9 20, p. 1.

prie ES elektros energijos tinklo ir mažinti priklausomybę nuo Padniestrės regione pagamintos energijos; pažymi ypatingą ES ir partnerių įnašų svarbą siekiant sušvelninti Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą pasekmes Moldovos energijos kainoms ir ragina prireikus teikti papildomą paramą; ragina Moldovą visapusiškai naudotis bendro dujų pirkimo mechanizmu per ES energijos pirkimo platformą, kad taip būtų užtikrintas jos tiekimo saugumas ir prieiga prie įperkamos energijos; ragina ES institucijas padėti Moldovos Respublikai šiuose siekiuose;

23. ragina ES ir jos institucijas remti Moldovos Respublikos pastangas modernizuoti savo mokėjimų sistemą, kad būtų įvykdytos integracijos į bendrą mokėjimų eurais erdvę (SEPA) sąlygos, ir imtis reikiamų veiksmų, kad būtų pasiektas tarptinklinio ryšio tarp Moldovos Respublikos ir ES mokesčių panaikinimo tikslas, pradedant nuo to, kad Moldovos Respublikoje būtų taikomas tarptinklinio ryšio savo šalies kainomis režimas;
24. palankiai vertina tai, kad iki 2024 m. birželio 30 d. pratęstas ES ir Moldovos Respublikos susitarimas dėl krovinų vežimo keliais liberalizavimo, nes taip suteikiama galimybė Moldovos Respublikai visapusiškai pasinaudoti alternatyviais eksporto maršrutais, kad paremtų savo ekonomiką; palankiai vertina Moldovos Respublikos dalyvavimą Transporto bendrijos veikloje ir ragina toliau bendradarbiauti siekiant sudaryti sąlygas Moldovos Respublikai visapusiškai prisijungti prie Transporto bendrijos sutarties, taip pat įsteigti Transporto bendrijos atstovo biurą Kišiniove; ragina Transporto bendrijos sekretoriatą padėti rengti ES transporto *acquis* perkėlimo į nacionalinę teisę veiksmų planą;
25. ragina ES toliau remti geležinkelio infrastruktūros bei Džurdžulesčio uosto Moldovos Respublikoje atgaivinimą ir atnaujinimą – tai iš dalies būtų regionui ir pasaulinėms maisto tiekimo problemoms skirtas sprendimas ir būdas remti Moldovos Respublikos ir Ukrainos ekonomikas;
26. palankiai vertina Moldovos Respublikos prisijungimą prie programos „ES – sveikatos labui“ ir ragina Komisiją pasiūlyti Moldovai papildomą paramą šiai programai pradėti ir įgyvendinti;
27. ragina surengti dvišalius valstybių narių parlamentų ir Moldovos Respublikos parlamento, taip pat tarp Komisijos ir Moldovos Respublikos vyriausybės parlamentinius posėdžius ir rekomenduoja apsvarstyti būdus sparčiau užtikrinti galimybę stebėtojams iš Moldovos Respublikos užimti jiems skirtas vietas Europos Parlamente, pvz., susieti šį momentą su derybų dėl konkrečių klasterių užbaigimu; reiškia savo norą prisidėti remiant ir stiprinant parlamentinę demokratiją Moldovos Respublikoje, be kita ko, pasitelkiant Jeano Monnet dialogą, kai tai tinkama atsižvelgiant į šalies vidaus aplinkybes;
28. primena, kad Moldovos Respublikos administracinių pajėgumų konsolidavimas yra vienas iš svarbiausių 2022 m. birželio 17 d. Komisijos nuomonėje išdėstytų reikalavimų; atkreipia dėmesį į Rusijos karo prieš Ukrainą poveikį suvaržytam Moldovos Respublikos biudžetui ir administraciniams pajėgumams; ragina Moldovos valdžios institucijas šiuo klausimu toliau stengtis padidinti stojimo į ES klausimais dirbančio viešojo administravimo personalo darbo kokybę ir pajėgumą; ragina Komisiją

komandiruoti ES pareigūnus į Moldovos ministerijas; ragina Komisiją, atsižvelgiant į Moldovos Respublikos iššūkius ir į jos, kaip ES šalies kandidatės, statusą, dar labiau padidinti savo darbuotojų, dirbančių su Moldovos Respublikos stojimo į ES procesu ir jį remiančių tiek Briuselyje, tiek Kišiniove, skaičių ir įsteigti specialų Moldovos Respublikai skirtą skyrių Komisijos Kaimynystės politikos ir plėtros derybų generaliniame direktorate (NEAR GD);

29. pabrėžia, kad bendradarbiavimas su pilietine visuomene ir jos dalyvavimas sprendimų priėmimo procesuose bus sėkmingo reikiamų reformų įgyvendinimo siekiant priartinti Moldovos Respubliką prie ES pagrindas; ragina ES institucijas ir valstybes nares padidinti paramą Moldovos Respublikos pilietinei visuomenei;
30. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininkės pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai, Europos Vadovų Tarybai, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai, Jungtinėms Tautoms, Moldovos Respublikos prezidentei, vyriausybei bei parlamentui ir Rusijos Federacijai.